

Samenwerking OM en medische professionals

een PCF casus

Mr. Eva Kwakman, landelijk officier van justitie huiselijk geweld en zeden
Drs. Rian Teeuw, kinderarts sociale pediatrie, AMC, LECK kinderarts

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Puk, 3 ½ jaar

- Overplaatsing uit perifeer ZH i.v.m. wegdraaien ogen en verminderd bewustzijn in aanwezigheid ouders, bij opname zeer trage AH (7/min) met lage O2 spanning.
 - Lab: electrolyten en glucose N

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Voorgeschiedenis PUK

- 2 maanden eerder overplaatsing vanuit zelfde ZH in verband met onbegrepen beeld van trage AH, lage O2 spanning en gedaald bewustzijn.
 - MRI, LP en EEG g.a.
 - Geen hartritmestoornis vastgesteld
 - Toxicologie: Tramal: + (N spiegel)
 - Ouders geven aan dit gegeven te hebben in verband met buikpijn

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Vervolg VG

- Sinds 3 jaar bekend met ziekte van Crohn
 - Discrepantie macroscopie (ernstige ontsteking) en PA (g.a.)
 - Anamnesticch aanvankelijk steeds slechter: PEG sonde en immunosuppressiva
 - Laatste maanden beter, sinds 8 maanden minder pijn, door MDL–arts Tramal gestaakt
 - Voeding per PEG wordt afgebouwd
- Wordt ingesteld op bèta-blokker voor mogelijke hartritmestoornis (lang QT-syndroom, M is hiermee bekend)

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Psychosociaal

- Enig kind
- Normale ontwikkeling
- Kan zeer onhandelbaar gedrag vertonen tijdens verzorging
- P en M verkoper warenhuis, M zou VK opleiding hebben gehad

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Lichamelijk onderzoek

- g.a.

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Aanvullend onderzoek

- Electrolyten, VBB en diff, CRP en glucose N
- ECG wisselend verlengd QTc, geen hartritmestoornis
- Toxische spiegel Tramal tijdens hernieuwd incident in AMC op dag 3 opname (3,4 mg/l; hoog therapeutisch: 0,75 mg/l)
 - Dit medicament is niet voorgeschreven en niet toegediend door het personeel
 - Beide ouders bij Puk aanwezig

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Conclusie

- Klinisch beeld verklaarbaar door Tramal intoxicatie
- Moet toegediend zijn door vader of moeder
- Diagnose: PCF per inclusionem

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Beleid

- Confrontatiegesprek met beide ouders door KA-supervisor, KA-sociale pediatrie en vertrouwensarts VT
- Reanimatiekar en volwassen consulent psychiatrie stand by
- Bewaking op de hoogte
- Puk met pedagogisch medewerker van de afdeling af naar speelkamer elders
- Ouders ontkennen, P verslagen indruk, M huilt

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Vervolg

- Gesprek wordt voortgezet met MP, PP en MM erbij
- Doorgeleiding door VT naar RvdKB, VoVo
- Nog enkele dagen opname met bezoek MP, PP en MP onder mom “P en M hebben griep”
- M bekent aan MM
- Plaatsing bij tante en oom, bezoek M en P onder toezicht tenminste 3 volwassenen.
- Gaat heel goed, PEG verwijdering na 3 maanden, afbouw immunosuppressiva

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

De kinderarts is tevreden: goed gedaan?

- Diagnose per inclusionem
- Puk is veilig
- M bekent en zou behandeld kunnen worden
- Onnodige behandelingen worden gestaakt

- Of toch niet.....

- Wat is uw opinie?

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Wat vindt het OM?

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Conclusie artsen

- Klinisch beeld verklaarbaar door Tramal intoxicatie
- Moet toegediend zijn door vader of moeder
- Diagnose: PCF per inclusionem

Impliciete conclusie:

- *Het is onveilig voor het kind om zonder meer bij vader of moeder te zijn*

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Veiligheidsplan

- Verschillende interventies mogelijk voor lange termijn:
 - Vrijwillig
 - Strafrechtelijk (gedwongen behandeling, contactverboden, bijzondere gedragsvoorwaarden, toezicht op verdachte (tot 10 jaar) ook als verdachte meewerkend is)
 - Civielrechtelijk (OTS/UHP, voor zover ouders niet meewerkend zijn)

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Veiligheidsplan

- Waar vrijwillig niet genoeg is, is dwang nodig
- De enige die dwang kan toepassen is de rechter
- Dwang kan worden opgelegd door straf- of civiele rechter
- Strafrecht:
 - maatregelen opgelegd tav de dader
 - Zaak wordt voorgelegd door het OM
- Civielrecht:
 - maatregelen opgelegd mbt het kind
 - zaak wordt voorgelegd door de RvdK

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Veiligheidsplan

- Waarom is het onveilig (wat is er aan de hand?)
- Wat is er nodig om het veilig te maken?
- Als daarbij dwang nodig is, is helderheid nodig over:
 - Strafrecht: buiten redelijke twijfel (ahw 98%) dat X op moment Y handeling Z heeft gepleegd waardoor letsel etc bij het kind
 - Civiel: het kind is onveilig bij X omdat meer aannemelijk is dan niet (ahw 51%) dat X handelingen heeft uitgevoerd die gevaarlijk zijn voor de gezondheid van het kind

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Veiligheidsplan en Onderzoeksplan

- Je weet pas NA het onderzoek wat er aan de hand is
- Je weet pas NA het onderzoek of vrijwillig kader genoeg is
- Je kan maar één keer onderzoek doen

DUS

- Het onderzoek moet zo gedaan worden dat het ook een eventuele dwangmaatregel kan ondersteunen => **gezamenlijk onderzoeksplan!**

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Onderzoeksplan

Onderzoek naar wat er is gebeurd:

- Scenario's maken
- Deductie: scenario's uitsluiten
- Scenario's onderbouwen met feiten/verklaringen

Onderzoek naar waarom het is gebeurd:

- Omstandigheden en persoonlijkheden in kaart brengen

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Onderzoeksplan

Onderzoek naar hoe de veiligheid duurzaam te vergroten:

- Recidive-taxatie
- Persoonlijkheidsonderzoek
- Omgevingsonderzoek
- Risico-factoren bekijken

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Wat is er gebeurd: conclusie artsen

- Klinisch beeld **verklaarbaar** door Tramal intoxicatie
- **Moet toegediend zijn door vader of moeder**
- Diagnose: **PCF** per inclusionem

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Wat is er gebeurd: vragen van rechters

- Is **verklaarbaar** hetzelfde als “kan niet anders dan?” (98%) of hetzelfde als “meer aannemelijk dat het zo is dan dat het niet zo is” (51%)?
- Is **moet toegediend zijn** hetzelfde als “kan niet anders dan?” (98%) of “meer aannemelijk dat het zo is dan dat het niet zo is?” (51%)
- Was het nou **vader of moeder** die het heeft toegediend? Wie is de dader, danwel bij wie is het kind onveilig?
- Wat betekent **PCF**? Wat is er dan gebeurd?

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Strafrechtelijk perspectief

Mogelijke strafbare feiten bij PCF:

- (poging) **moord/doodslag/dood door schuld**
- (poging) (zware) **mishandeling** (zwaar letsel/dood tgv) (evt met voorbedachte rade)
- (poging) **benadeling van de gezondheid** (zwaar letsel/dood tgv) (evt met voorbedachte rade)
- **achterlaten in hulpeloze toestand** (zwaar letsel/dood tgv)
- **dwang** (om te doen of na te laten of te ondergaan)
- **nalaten hulp te verlenen**

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Strafrechtelijk perspectief

Interventies korte termijn (mits onderbouwing stevig vermoeden)

- Informatie delen met anderen zodat het kind veilig is
- Gedragsaanwijzing
- Schorsing onder voorwaarden (contactverbod, locatieverbod, hulp)
- Vastzetten

Interventies lange termijn (zonder redelijke twijfel)

- Informatie delen met anderen zodat het kind veilig is
- Voorwaardelijk sepot met voorwaarden
- Voorwaardelijke straf met voorwaarden
- Vastzetten, boete, werkstraf
- TBS met voorwaarden of dwang

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Strafrechtelijk perspectief

- ➔ Veiligheid voorop
- ➔ Voorkomen verdere beschadiging kwetsbare personen
- ➔ Strafrecht als optimum remedium
- ➔ Niet meer, maar anders

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Wat had er beter gekund?

Gezamenlijk

- Overplaatsing
- Anamnese

optrekken

- Lichamelijk onderzoek
- Aanvullend onderzoek

met VT en

- Observatie
- Gesprek ouder(s)

OM

- Kamer doorzoeken
-

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Verschillend perspectief?

- Hulpverlening
- Vertrouwensrelatie: arts deelt bevindingen aan ouders mee
- Veiligheid en ontwikkeling kind staan voorop
- Dat maakt melding bij VT mogelijk
- Opsporing (en in mindere mate RvdKB)
- Vaststellen daderschap cruciaal om strafrechtelijke of civielrechtelijke beschermingsmaatregel te kunnen onderbouwen
- Goed verhoor essentieel

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Wat had er beter gekund?

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Conclusie

- Er is behoefte aan een handreiking met daarin een gezamenlijk onderzoeksplan bij vermoedens PCF waarbij meerdere partijen betrokken zijn:
 - KA, VT, Rvd KB, OM, FA, KJP, Psychiatrie
- Dit zou kunnen leiden tot een beter perspectief voor het kind en de ouders op korte en lange termijn

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Samenwerkingswerkgroep

LECK, NFI, De Waag, RvdK, politie, OM, VeiligThuis

Samenwerken bij:

- Acute veiligheid: gezamenlijk veiligheidsplan
- Onderzoek: gezamenlijk onderzoeksplan
- Interventie: gezamenlijk veiligheidsplan
- Toezicht: gezamenlijk veiligheidsplan

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Samenwerkingswerkgroep

Hoe en wanneer samenwerken?

Als bij differentiaaldiagnose PCF een optie => overleg met vertrouwensarts veilig thuis

Als vertrouwensarts (al dan niet na raadpleging LECK) ook PCF optie vindt => gezamenlijk onderzoeksplan + gezamenlijk veiligheidsplan

Kan anoniem en op korte termijn!

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Samenwerkingswerkgroep

Met wie samenwerken?

- Behandelaar
- Vertrouwensarts
- Politie/officier van justitie
- Raad voor de Kinderbescherming
- Psychiater optioneel
- Overigen nav de casus optioneel

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Samenwerkingswerkgroep

Onderwerpen gezamenlijk onderzoeksplan:

- Gezamenlijk scenario's delen:
 - Wat is er mogelijk gebeurd, wanneer en hoe?
 - Wie heeft het mogelijk gedaan?
- Rekening houden met de gewenste/verwachte interventie
- Afspraken maken over wie welke onderzoekshandelingen wanneer doet en hoe die worden vastgelegd
- Afspraken maken over wanneer welke informatie hoe met elkaar kan worden gedeeld

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Samenwerkingswerkgroep

Onderwerpen gezamenlijk onderzoeksplan:

- Wie gaat betrokkenen (waaronder ouders) horen? Op welk moment? Wat wordt gedeeld? Daderinformatie?
- Wie gaat welke spullen onderzoeken? Met welke middelen? Tas van de ouders? Kast? Vingerafdrukken?
- Worden camera's gebruikt? Zo ja hoe, van wie, wanneer, onder welke voorwaarden?
- Wie gaat onderzoek doen naar de achterliggende problematiek bij ouders? Op welke grond?

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Samenwerkingswerkgroep

Onderwerpen gezamenlijk veiligheidsplan:

- Wat is er op de korte termijn nodig voor de veiligheid? Wie kan dat leveren? Welke onderbouwing is daarvoor nodig?
- Wat is op de lange termijn nodig voor de veiligheid van de kinderen? Wie kan dat leveren? Welke onderbouwing is nodig?
- Wie houdt toezicht op de gekozen interventie? Hoe wordt teruggekoppeld naar de anderen?

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

Samenwerkingswerkgroep

- Samenwerken is lastig
- Vraagt begrip voor elkaars perspectief
- Samenwerken van geval tot geval
- Werken aan vertrouwen
- Schoenmaker blijf bij je leest
- Zoek elkaar op en ga in gesprek!

LANDELIJK EXPERTISE
CENTRUM
KINDERMISHANDELING

